

1. helluntain jälkeinen viikko, lauantai

Päivän epistola

(Room. 1: 7 – 12)

”Veljet, Jumalan, meidän Isämme, ja Herran Jeesuksen Kristuksen armo ja rauha teille. Ensiksi kiitän Jeesuksen Kristuksen kautta Jumalaani teistä kaikista, sillä teidän uskostanne kerrotaan kaikkialla. Jumala, jota henkeni voimalla palvelen julistaessani evankeliumia hänen Pojastaan, todistaa, että muistan teitä aina rukouksissani. Alati rukoilen, että vihdoinkin saisin tulla teidän luoksenne, jos se on Jumalan tahto. Kaipaen päästä tapaamaan teitä, jotta voisin antaa teille jonkin hengellisen lahjan ja näin vahvistaa teitä, tai paremminkin, jotta puolin ja toisin saisimme rohkaisua yhteisestä uskostamme.”

Kolme asiaa, ennen kuin menemme tekstiin. Olemme jo viime tiistaina käsitelleet tätä tekstiä edeltävän roomalaiskirjeen osan sekä tätä tekstiä seuraavan osan. Toiseksi tiistain tekstin yhteydessä olemme käsitelleet Paavalin tervehdysten, joka suomalaisessa Raamatussa on siirretty jakeen seitsemän alusta selvyiden vuoksi jakeeseen yksi. (Tuo tervehdys ei kuulu luettavaksi tämän tekstin yhteydessä. Kirkkoslaavinkielisessä epistolakirjassa tämän päivän lukeminen aloitetaan kohdasta 7 b. Suomenkielisessä lukeminen aloitetaan kohdasta 7 eli jakeen alusta). Kolmanneksi tekstin alussa oleva tervehdys oli jo tiistain tekstissä, ja on käsitelty siinä yhteydessä.

Alkutervehdyksen jälkeen vanhat kirjeet jatkuivat joko rukouksella tai kiitoksella. Näin kirjoittaa myös Paavali tässä kirjeessä. Rukouksessa Paavali Jeesuksen Kristuksen kautta kiittää Jumalaa. Syynä on se, että kaikkialla kerrotaan Rooman seurakuntalaisten uskosta. Paavali rinnastaa toimensa evankeliumin julistajana papilliseen toimintaan: ”Jumala, jota henkeni voimalla palvelen”. Sanat ”henkeni voimalla” tarkoittavat sitä, että tähän työhön Paavali antaa koko elämänsä.

Paavali osoittaa sielunhoidollista huolenpitoa roomalaisista, vaikka hän ei olekaan seurakunnan perustaja. Hän rukoilee jatkuvasti heidän puolestaan. Paavalilla on pitkäaikainen toive päästä käymään Rooman seurakunnassa, mutta hän toteaa, että mahdollinen matka toteutuu, ”jos se on Jumalan tahto”. Kirjettä kirjoittaessaan hän siis ei vielä ollut käynyt Roomassa. ”Antaa teille jonkin hengellisen lahjan” tarkoittanee mahdollista Paavalin julistusta Roomassa. Mutta hyöty on molemminpuolinen: ”jotta puolin ja toisin saisimme rohkaisua yhteisestä uskostamme.”

Paavalin roomalaiskirje sisältää apostolien opetuksen ydinasiat, joita tarvitaan paikallisen kristillisen

yhteisön perustamiseen. Tämän takia roomalaiskirjettä luetaan välittömästi helluntain jälkeen. Nyt Kirkko muistelee sitä aikaa, jolloin alkoi sen voimakas leviäminen Jerusalemissa maailmaan ääriin saakka.

Päivän evankeliumi

(Matt. 5: 42 – 48)

”Herra sanoi: ”Anna sille, joka sinulta pyytää, äläkä käännä selkääsi sille, joka haluaa lainata sinulta. Teille on opetettu: Rakasta lähimmäistäsi ja vihaa vihamiestäsi. Mutta minä sanon teille: rakastakaa vihamiehiänne ja rukoilkaa vainoojienne puolesta, jotta olisitte taivaallisen Isänne lapsia. Hän antaa aurinkonsa nousta niin hyvälle kuin pahoille ja lähettää sateen niin hurskaille kuin jumalattomille. Jos te rakastatte niitä, jotka rakastavat teitä, minkä palkan te siitä ansaitsette? Eivätkö publikaanitkin tee niin? Jos te tervehditte vain ystäviänne, mitä erinomaista siinä on? Eivätkö pakanatkin tee niin? Olkaa siis täydellisiä, niin kuin teidän taivaallinen Isänne on täydellinen.”

Antaminen johdattaa meidät uuteen suhteeseen ihmisten kanssa. Jeesus ei mainitse, kenelle pitää antaa. Meidän tulee kohdistaa toimintamme kaikkiin niihin, joita kohtaamme riippumatta heidän uskonnostaan, kansallisuudestaan tai jostain muusta vastaavasta. Antaminen voi olla rahallista tai jotain aineellista. Se voi olla myös aineetonta, ajan tai palvelun antamista. Toisaalta aiheetonta pyytämistä ei tule hyväksyä. Se on pyytämistä silloin, kun pyytäjä ei toimi, vaikka voisi itse toimia. Lainaaminen tässä yhteydessä merkitsee lainaamista ilman siitä saatavaa hyötyä.

”Rakasta lähimmäistäsi” on osittainen lainaus Raamatusta (3. Moos. 19: 18), tässä yhteydessä Jeesus on jättänyt pois sanat ”Niin kuin itseäsi”. Tässä Jeesus jatkaa puhetta sanoilla ”ja vihaa vihamiestäsi”. Näitä ei löydy Vanhasta testamentista! Jeesus ei väittänytkaan niin. Hän sanoi: ”Teille on opetettu”, siis Hän ei viitannut kirjoituksiin eikä puhunut ”isille opetetusta”. Voi olla, että Jeesus viittaa Qumranin yhteisön sääntöihin, joissa on hieman epäselvä maininta, että ”pyhät vihaavat pimeyden poikia”. Samantapainen aavistus nousee myös viidennestä Mooseksen kirjasta (5. Moos. 7: 2).

”Rakastakaa vihamiehiänne ja rukoilkaa vainoojienne puolesta” ei ole lyhyen aikavälin taktiikkaa vaan pitkän ajanjakson strategiaa. Kun vainoojaa rakastetaan, niin joko hän muuttaa toimintaansa tai hän joutuu huonoon valoon. Myöhäinen antiikin aika kristittyjen vainojen takia ymmärretään toisin, kuin se voitaisiin ymmärtää. Kristityt marttyyrit muuttivat historian. Jumalan rakkautta kaikkia ihmisiä kohtaan kuvaa toteamus, että sekä aurinko että sade tulee kaikille ihmisille. Tämä on kuva

rakkaudesta, jota kohti kristittyjen tulisi kasvaa. Aurinko ja sade on joskus selitetty olevan tieto ja opetus, Jumala opettaa kaikkia.

Millaisen ”palkan ansaitsemme” rakkaudestamme? Kun puhumme palkasta, niin kyse ei ole jostakin, joka on ansaittu, niin kuin palkka ansaitaan. Kyse on seurauksesta. Jos me kiinnitämme itsemme rakkauden kautta lähimmäisiimme, kaikkiin niihin, joita kohtaamme, silloin kiinnitämme itsemme Jumalaan. Hyvän ystävän rakastaminen (palveleminen) saa vastakaiun häneltä jo täällä maan päällä. Huonomman ihmisen rakastaminen saa heijastuksen Jumalan luona. Mutta, kyse ei ole palkasta. Emme koskaan ansaitse paikkaamme Jumalan valtakunnassa. Kyse on meidän rakkaudestamme johon Jumala vastaa rakkaudella ja armolla.

Kaikkia pitää tervehtiä! Sillä Lähi-idän tervehtimismuoto on rukous. Siis emme vain totea, että sinä olet siinä, vaan lausumme rukouksen toisen ihmisen puolesta. ”Eivätkö pakanatkin tee niin?” antaa vihjeen, että tämä neuvo annettiin juutalais-kristityille.

”Olkaa siis täydellisiä” on Matteuksen toimittama yhdistelmä kahdesta Vanhan testamentin tekstistä. ”Olkaa koko sydämestänne uskolliset Herralle, Jumalallenne.” (5. Moos. 18: 13) ja ”Sano Israelin kansalle: Olkaa pyhät, sillä minä, Herra, teidän Jumalanne, olen pyhä.” Sana ”täydellinen” on evankeliumeissa harvinainen, mutta Paavalin kirjeissä se on yleinen. Matteuksen evankeliumissa Jeesus sanoo: ”Jos tahdot olla täydellinen, niin mene ja myy kaikki, mitä sinulla on, ja anna rahat köyhille (Matt. 19: 21). Kreikkalaisessa ajattelussa sana täydellinen on yleinen ja voi ilmaista yhdenmukaisuutta jumalallisen ihanteen kanssa. Qumranin teksteissä täydellinen ihminen on se, joka noudattaa koko lakia. Luukas ilmaisee asian: ”Olkaa valmiit armahtamaan, niin kuin teidän Isännekin armahtaa.” (Luuk. 6: 36)

Yllä kuvattu rakkaus ei ole vain tunnetta vaan se on toimintaa toisten puolesta. Silloin rakkaus on täydellinen. Silloin me näemme vihollisemme samalla tavoin kuin me näemme perheemme läheisimmät jäsenet. Ensimmäisessä Johanneksen kirjeessä kuvataan rakkautta erittäin hyvin (1. Joh. 4: 7 – 21). ”Joka rakastaa Jumalaa, rakastakoon myös veljeään” (1. Joh. 4: 21). Mallina meidän rakkaudellemme on taivaallinen Isä.